

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси
Сув хўжалиги вазири

Ш.Хамраев
2022 йил “31” *сентябр*

Давлат-хусусий шериклик лойиҳасининг Концепцияси

I. Лойиҳанинг тавсифи

Лойиҳанинг номи:	Қуйи Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Сирдарё туманида жойлашган “Ҳақиқат” ва “Юлдуз” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида бошқарувга бериш лойиҳаси
Тармоқ номи:	Сув хўжалиги
Лойиҳа тури:	Қуйи Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Сирдарё туманида жойлашган “Ҳақиқат” ва “Юлдуз” насос станцияларини ДХШ асосида молиялаштириш, модернизациялаш, эгалик қилиш, эксплуатация қилиш, бошқариш ва лойиҳа якунида давлат шеригига топшириш.
Хусусий шерик томонидан бажариладиган иш ҳажми:	Қуйи Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Сирдарё туманида жойлашган “Ҳақиқат” ва “Юлдуз” насос станцияларини ДХШ асосида молиялаштиради, модернизациялаштиради, эгалик қилади, эксплуатация қилади, бошқаради ва лойиҳа якунида давлат шеригига ишчи ҳолатда топширади.
Давлат шеригининг номи:	Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги
Лойиҳа амалга ошириладиган жой (вилоят, туман, шаҳар):	Сирдарё вилояти Сирдарё тумани

II. Дастлабки танлов натижалари

ДХШ лойиҳасининг дастлабки танлови натижалари ҳақидаги батафсил маълумот ва тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этинг.

Республикада жами 4,3 млн.гектар суғориладиган ер майдонларининг 60 фоизга яқин қисми 1688 та насос станциялар ва 4000 дан ортиқ суғориш қудуқлари орқали суғорилиб, ушбу насос станцияларнинг 74 фоизи 30 йилдан ортиқ эксплуатация қилиниши натижасида агрегатлар маънавий эскирганлиги сабабли, тегишли давлат дастурларига асосан модернизация қилиш режалаштирилган.

Ушбу маънавий эскирган насос станцияларни модернизация қилиш учун бюджетдан ажратилаётган эксплуатация харажатлари етишмаслиги сабабли, агрегатларни халқаро молия институтлари маблағлари ҳисобидан янгилаш белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 октябрдаги ПҚ-4486-сонли қарорида насос станциялари иш режисмини тартибга солишнинг самарали усулларини жорий этиш ҳисобига сув хўжалиги объектларида электр энергияси истеъмолини камида 10 фоизга қисқартириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 июлдаги ПФ-6024-сонли Фармони билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси сув хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган концепцияси”нинг 6-бобида Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги насос станцияларининг йиллик электр энергияси истеъмоли 8,0 млрд.кВт.соатдан 2025 йилда 7,0 млрд.кВт.соат ва 2030 йилда 6,0 млрд.кВт.соат.гача камайирилиши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 24 февралдаги “Ўзбекистон Республикасида сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантиришнинг 2021-2023 йилларга мўлжалланган стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПҚ-5005-сон қарори ишлаб чиқилган ва стратегияга асосан 2021-2023 йиллар давомида 124 та лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилган.

Сув хўжалиги ташилотларини сақлаш харажатлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, кейинги йилларда ажратилаётган маблағнинг 70 фоизи насос станцияларнинг электр энергияси харажатларини қоплашга йўналтирилаётганлиги сабабли, насос станцияларни, мелиоратив қудуқларни давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланишга берилиши муҳим ҳисобланади.

III. ДХШ лойиҳасининг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари

Қўшимча маълумотлар	
1.	Лойиҳанинг ЛБХ/ТИА/ТИХК мавжудлиги: Ҳа ☒ Йўқ ☐
2.	Лойиҳа қуйидагилардан бирига киритилган бўлса: Инвестиция дастури ☐ Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ёки қарори ☐ Вазирлар Маҳкамаси қарори ☐ Бошқа ☒
3.	Хусусий шерик лойиҳани амалга ошириш ва кўрсатилган хизматлар учун ҳақ олишга руҳсат берувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш учун зарурати борми Ҳа ☒ Йўқ ☐ Сув хўжалиги соҳасида қишлоқ хўжалиги экинларига етказиб берилаётган сув ресурслари харажатларини истеъмолчилар томонидан қоплаш тартиби тўғрисидаги низом ишлаб чиқилиб, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланиши лозим бўлади.
4.	Қуйи Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Сирдарё туманида жойлашган “Ҳақиқат” ва “Юлдуз”

<p>насос станциялари худуддаги 4130 гектар кишлок хўжалиги экин майдонларини сув билан таъминлашга мўлжалланган.</p> <p>Хозирги кунда ушбу насос станциясини ишлатишга бошқарманинг 2021 йил харажатлар сметасига биноан 1123,2 млн.сўм бюджет маблағлари сарфланмоқда.</p> <p>Насос станцияларни эксплуатация қилишни давлат-хусусий шериклик орқали хусусий шерикка 10 йил муддатга берилади. Лойихада хусусий шерик дастлабки йилларда 720,4 млн.сўм инвестиция киритади ва давлат шериги томонидан жорий сақлаш харжатларини қоплаш учун 11 102,3 млн.сўм ажратиб борилади. Жами лойиха харажатлари 11 822,7 млн.сўмни ташкил қилади.</p>																												
5.	а) Капитал қўйилмалар ва бошқа харажатлар суммаси 720,4 млн.сўм	б) Эксплуатация харажатлари микдори: 11 102,3 млн.сўм	в) Умумий харажатлар 11 822,7 млн.сўм																									
г) ДХШнинг амал қилиш муддати: 10 йил, аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐		д) Лойихани амалга ошириш муддати: (қуриш ва реконструкция қилиш), аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 2-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐																										
6.	<p>а) Лойиханинг даромад манбасини кўрсатинг:</p> <p>Фойдаланганлик учун тўлов ☐</p> <p>Эркин фойдаланилиши учун тўлов ☒</p> <p><i>Изоҳ: хусусий шерик хизматлари учун тўлов Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.</i></p> <p>б) Эркин фойдаланилиши учун тўлов/ Фойдаланганлик учун тўлов:</p> <p>Даромадлар тақсимотини кўрсатинг: мавжуд эмас</p> <p>Давлат мулкидан фойдаланганлик учун тўлов ☐</p> <p>Қўшимча фойда тақсимоти ☐</p>																											
7.	<p>ДХШ лойихасининг ташаббускорини белгиланг:</p> <p>Давлат ташаббускори ☐</p> <p>Хусусий ташаббускор ☒</p>																											
8.	<p>Хусусий ва давлат шериги ўртасидаги хатарларни тақсимлашда, таклиф қилинган ўзгаришларни белгиланг.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хавф ёки хатарлар турлари</th> <th>Давлат шериги</th> <th>Умумий</th> <th>Хусусий шерик</th> <th>Хатар тақсимоти асоси</th> <th>Изоҳ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лойихага тегишли хавф хатарлар</td> <td></td> <td></td> <td>•</td> <td></td> <td>Хусусий шерик лойихавий таваккалчиликни қисман ўз зиммасига олади.</td> </tr> <tr> <td>Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи</td> <td></td> <td></td> <td>•</td> <td></td> <td rowspan="2">Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки усқунанинг хар қандай яширин носозлиги туфайли хатари хусусий шерик жавобгарлигида.</td> </tr> <tr> <td>Яширин нуқсон хавфи</td> <td></td> <td></td> <td>•</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Хавф ёки хатарлар турлари	Давлат шериги	Умумий	Хусусий шерик	Хатар тақсимоти асоси	Изоҳ	Лойихага тегишли хавф хатарлар			•		Хусусий шерик лойихавий таваккалчиликни қисман ўз зиммасига олади.	Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи			•		Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки усқунанинг хар қандай яширин носозлиги туфайли хатари хусусий шерик жавобгарлигида.	Яширин нуқсон хавфи			•	
Хавф ёки хатарлар турлари	Давлат шериги	Умумий	Хусусий шерик	Хатар тақсимоти асоси	Изоҳ																							
Лойихага тегишли хавф хатарлар			•		Хусусий шерик лойихавий таваккалчиликни қисман ўз зиммасига олади.																							
Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи			•		Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки усқунанинг хар қандай яширин носозлиги туфайли хатари хусусий шерик жавобгарлигида.																							
Яширин нуқсон хавфи			•																									

Ер сотиб олиш ва кўчириш билан боғлиқ бўлган хатарлар	•				Давлат шериги ер участкасини лойихага ҳар қандай оғирликлар ва тўловларсиз ажратиб беришни кечиктирмаслиги керак.
Молиявий хатарлар			•		Лойиҳани амалга ошириш учун қарз ва акционерликни молиялаштириш кафолати хусусий шерик зиммасига тушади
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлмаган)			•		Қурилиш ва эксплуатация билан боғлиқ хатарлар бўйича жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлган)		•			Табиий кучлар сабабли енгиб бўлмас кучлар ҳавфи туғилганда стандарт қоидалар бўйича хатар давлат ва хусусий шерик ўртасида тақсимланади. Агар бундай қутилмаган ҳодисалар узок давом этса, томонлар ўзаро битимни тугатиш ҳуқуқига эга.
Ишга тушириш билан боғлиқ хатарлар		•			Хусусий шерик ирригация ва мелиорация объектларини ўз вақтида ишга тушириши учун жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Лойиҳанинг суғуртасига оид хатарлар			•		Хусусий шерик молиявий жиҳатдан ишончли суғурта полисларини олишга ҳақли.
Солиқ билан боғлиқ хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги тегишли

					солиқларни тўлаш бўйича жавобгар ҳисобланади.
Тарифларнинг ўзгаришига боғлиқ бўлган хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги жавобгар ҳисобланади
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейин лойиҳага киритилмадиган ўзгаришлар (хусусий шерик тарафидан)			•		Хусусий шерик жавобгар ҳисобланади
Қонунчиликдаги ўзгаришларнинг лойиҳага салбий таъсири хатарлари	•				Амалдаги қонунчиликда бўлмадиган ўзгаришлар оқибатида лойиҳадаги салбий хатарни давлат шериги қоплайди.
Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслиги хатарлари	•				Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслигига давлат шериги жавобгар бўлади.
Хусусий шерикка келишилган тўловларнинг кечиктирилиши	•				Хусусий шерикка тўловларни ўз вақтида тўланишига давлат шериги жавобгардир.
Сиёсий беқарорлик хатарлари	•				Сиёсий хавфни бартараф қилиш давлат шериги мажбурияти ҳисобланади.
Таъмир ва реконструкцияга оид хатарлар			•		Барча таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишлари хусусий шерик томонидан амалга оширилади ва давлат шеригидан мутахассис ёллаш ҳукуқи мавжуд.
	•				Лойиҳада келтирилган мулкни

					мусодара қилиш хавфи кутилганда давлат шериги ушбу хавфни бартараф этиш чораларини кўради.
Операцион хатарлар			•		Агар битимга мувофик хусусий шерик томонидан ишлаб чиқариш мезонлари бузилса, давлат шериги хусусий шерикни жазолаши ёки ҳолатдан келиб чикиб битимни бекор қилиши мумкин.
Экологик/ижтимоий хатар (эксплуатация билан боғлиқ)			•		Хусусий шерик ҳар қандай тегишли хавфларни бартараф этиш ва бошқариш учун жавобгардир.
Оператив фаолият билан боғлиқ бўлган хатарлар			•		хусусий шерик жавобгарлигида.
Талаб билан боғлиқ хатарлар		•			
9.	Ҳар бир босқич учун тахминий/ режалаштирилган муддатни кўрсатинг:				
		Сана			Сана
	а) ДХШ лойиҳасининг концепциясини тасдиқлаш	1-чорак 2022 й.	д) Музокаралар ва ДХШ тўғрисидаги битимни имзолаш		2-чорак 2022 й.
	б) Лойиҳа олди ҳужжатларни ишлаб чиқиш (масалан: ЛБХ, ТИА, ТИХК)	1-чорак 2022 й.	е) Маҳсус лойиҳа компаниясини (SPV) ташкил этиш.		талаб этилмайди
	в) Ғолибни саралаш (бир босқичли тендер ўтказиш)	2-чорак 2022 й.	г) Молиявий яқунлаш		2-чорак 2022 й.
10.	Жорий ҳолатда аҳолидан ва/ёки давлат бюджетидан мазкур хизматга ажратиладиган ялпи маблағ <i>Жорий ҳолатда эксплуатация харажатларига 2022 йилда Давлат бюджетидан мазкур хизматга 1019,4 млн.сўм маблағ ажратилиши кутилмоқда.</i>				
11.	Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ (бунга капитал харажатлари ва бошқарув харажатлари киради) <i>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ 12540,7 млн.сўмни ташкил қилади.</i>				

12.	<p>Агар ташаббус кўрсатилган лойиха доирасида етказиб бериладиган товарлар (кўрсатиладиган ишлар/хизматлар) нархи давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетса, лойиҳани ДХШ механизми асосида амалга оширишнинг мақсадга мувофиқлигини асослаб беринг: -</p> <p><i>Нарх давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетмайди, балки 10-15% маблағлар иқтисод қилинади.</i></p>
13.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиха иқтисодий, ижтимоий ва инфратузилмавий вазифаларни/муаммоларни ҳал этишга қаратилганми?</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Сув хўжалиги ташиқлотларини сақлаш харажатлари хусусий шерик маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, ушбу объектлар давлат-хусусий шериклик асосида хусусий шерикка берилиши натижасида:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • истеъмолчилар томонидан сувдан самарали фойдаланилади; • қишлоқ хўжалиги экин майдонлари кафолатли сув билан таъминланади; • замонавий техника ва технологиялар жорий қилинади; • сув ресурслари иқтисод қилинади; • ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади; • электр энергия истеъмоли камайдди; • бюджет харажатлари қисқартирилишига эришилади.
14.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиха доирасида илғор бошқарув тажрибасини жорий этиш назарда тутилганми?:</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Лойиҳа давлат-хусусий шериклик шартлари асосида амалга оширилади, ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади, бошқариши автоматлаштирилади, энергия тежовчи қурилмалар жорий этилади ва бошқарув сифатли ташиқил этилади.</i></p>
15.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиха инновацион ёндашувни ўз ичига олганми ва тарафлар учун мақбул бўлган мутаносиб нафни таъминлаб бера оладими?</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: бошқарув инновацион ёндашув асосида, яъни бугунги кунда фермер хўжалиги бошқаруви асосида олиб борилади.</i></p>
16.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиха доирасида автоматлаштирилган электрон ҳисоб-китоблар ва ҳисоботларни жорий этиш назарда тутилганми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p>
17.	<p>Лойиҳани амалга ошириш учун ер участкасига зарурат борми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p> <p><i>Изоҳ: объект учун ер ажратилган.</i></p>
18.	<p>а) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида ижтимоий муаммолар келиб чиқиш эҳтимоли мавжудми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p>
	<p>б) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли мавжудми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p> <p><i>Изоҳ: лойиҳани амалга оширишда техника ва технология хавфсизлиги, экологияни олдини олиш қонун-қоидаларига тўлиқ риоя қилинган ҳолда амалга оширилади ва экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли олди олинади.</i></p>
19.	<p>Давлат шериги томонидан (ДХШ лойиҳаси доирасидан ташқарида) амалга оширилиши</p>

